

Uppföljning internkontrollplan

Kommunstyrelsen

Tertial 2 2025

I Sammanfattning

Hittills under året har internkontrollarbetet inom kommunstyrelsens fortgått utifrån den internkontrollplan för 2025 som kommunstyrelsen beslutat i december 2024. Sammanfattningsvis har inga väsentliga avvikelser identifierats, och för de avvikelser av ej väsentlig omfattning som identifierats har respektive verksamhet genomfört uppföljande arbete och vidtagit erforderliga åtgärder. I kontrollmomentet "Brister i informationssäkerhet" är dock endast 32 % av Nacka kommuns information klassade gällande dess skyddsbehov för konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet och att samtliga system är inte informationsklassade.

Generellt kan nämnas att omvärldsläget med intensifierade IT-attacker och tydliga konsekvenser för drabbade aktörer ökar fokuset i kommunen på IT-säkerhetsfrågan och kontinuitetsplanering, det vill säga förmågan att hantera en allvarlig samhällsstörning, allvarliga incidenter och kriser för verksamheterna. Det har under året varit ett ökat antal försök att penetrera och skapa störande påverkan i Nacka kommuns IT-miljö och det finns därför ett behov av ett ökat IT-säkerhetsfokus och krisberedskap.

Vidare finns ett ökat fokus på välfärdsbrottslighet exempelvis en utökad bakgrundskontroll av nyanställda och det pågår ett arbete om att effektivisera kontroll av leverantörer och dess ägare, främst inom kundvalen.

2 Periodens riskanalys

Risk	Ursprunglig risk för året	Periodens riskanalys	Riskvärdering per tertial
Bristande efterlevnad av dataskyddsförordningen	 Hög (12)	Planerad direktupphandling av digital lösning för GDPR-utbildning har pausats under 2025 av budgetskäl. Revidering av legala och effektivitetsmässiga brister i PUI-hanteringsprocess har pausats till följd av tidsbrist i samarbetet med kommunjuristerna. Revidering av processbeskrivningar för tillgodoseende av de registrerades rättigheter har pausats i väntan på att föregående process (där ett färdigt alternativ redan finns) först blir löst. Kartläggning av huruvida kommunen har alla PUB-avtal och DPIA som vi borde ha, hindras av behörighetsstyrningen, med konsekvensen att arbetet med att kvalitetssäkra dessa också hindras. Många DSS:er har nu tagit fram ändamålsenliga behandlingsregister (ROPA) och lagt in i systemstödet, och aktivt arbete med detta pågår hos samtliga övriga DSS:er. En GDPR-handbok för hela tjänstemannakåren är framtagen av DSO och har lämnats över till dataskyddsorganisationen för färdigställande, resurser för färdigställande ej beslutade. DSO har i samarbete med digitaliseringsenheten tagit fram en AI governance-process med anledning av EU:s nya AI-förordning som kompletterar GDPR. DSO har tillsammans med informationssäkerhetssamordnaren samarbetat om flera olika projekt för att förbättra kommunens rutiner rörande bl.a. skyddade personuppgifter. Nytt systemstöd för ROPA och DPIA har utvecklats och implementering är klar men utbildningsinsatser behöver ske löpande under 2025 för samtliga DSS:er. Kontrollmoment: DSO:s årsrapporter kommer muntligt rapporteras under 2025. DSO har under året bl.a. rapporterat omvärldsbevakning rörande AI till DSS:erna vilket mötts av kritik från digitaliseringsenheten (avseende avvikande uppfattning om fördelar och nackdelar med AI). DSO:s samordnade samarbete med DSS:erna har ökat i systematik under 2024, med mer	 Hög

Risk	Ursprunglig risk för året	Periodens riskanalys	Riskvärdering per tertial
		närmandspecifika granskningar i hela kommunen, med framtagande av arbetsplaner för var och en DSS, och med synkande av DSO:s årshjul med infosäk, objektledning och budgetprocessen.	
Bristande styrning i stadsbyggnadsprojekt	 Medium (8)	Projektstyrningsmodell finns. I samband med varje tertialrapportering redovisas hur framdriften är i projektet avseende tid, kostnad och produkt. Månadsuppföljning görs på enhets-, grupp- och enskild projektledarnivå och redovisas i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott. Risken värderas till hög per tertial 2 2025 med anledning av att sannolikhetsnivån bedöms stiga från mindre sannolik till möjlig.	 Hög
Allvarliga brister i anläggningar och fastigheter.	 Hög (15)	Besiktningar och kontroller har genomförts regelbundet och underhållsplaner finns. Stort fokus 2025 ligger på kvalitetsgranskning samt digitalisering av underhållsplaner. Riskvärdering fortsatt hög med anledning av det minskade budgetutrymmet för komponentutbyten för året.	 Hög
Allvarliga brister i leverans av välfärdstjänster	 Medium (10)	Välfärd skola och Välfärd samhällsservice har fungerande ledningssystem och rutiner för kvalitet, arbetsmiljö, riskhantering samt ekonomistyrning. Systemen och innehållet utvecklas löpande. Produktionsområdena följer upp verksamheterna regelbundet.	 Medium
Förtroendeskadligt agerande	 Hög (12)	Rutinen för anmälan om bisysslor har införts som en e-tjänst för att säkerställa en kvalitetssäkrad rutin för hantering av bisysslor. För att minimera risken för förtroendeskadande agerande har Nacka kommun gedigna rekryteringsprocesser som kontinuerligt utvecklas genom bland annat referenstagning och bakgrundskontroller. Styrande dokument inom området tas kontinuerligt upp på introduktionsträffar och arbetsmiljöseminarier. Styrande dokument kommer att tas upp på skyddsombudsträffar och ingår även i Nacka kommuns digitala arbetsmiljöutbildning. Kommunstyrelsen har beslutat om en ny medarbetarpolicy. Policyn tydliggör vad Nacka kommun står för som arbetsgivare med formuleringen att "Vi inger förtroende och är goda representanter för Nacka kommun". I policyn framgår att "Vi motverkar och sätter stopp för olämpligt och förtroendeskadande agerande". Dessa förhållningssätt följs upp i den Fokusmätning som genomförs som en nulägesmätning kring de beslutade förhållningssätten. Syftet är att inleda en dialog på varje arbetsplats utifrån nulägesmätningen. Frågorna kommer att följas i medarbetarundersökningen framöver.	 Medium
Brister i inköps- och avtalshantering	 Hög (12)	Marknadsanalys genomförs principiellt vid alla upphandlingar då det är en del av inköpsprocessen. Nacka kommun har en leverantörstrohet på ca 77% och 20% av kommunens leverantörer står för över 96% av "spenden". I enlighet med inköbspolicy och delegationsordningen är det verksamheterna är som ansvariga för att gällande avtal följs. Spendanalyser genomförs regelbundet genom vilka direktupphandlingar kan identifieras samt ramavtal följs kontinuerligt upp tillsammans med verksamheten och eventuella avvikelser tas med berörd leverantör och korrigeras. Tydliga rutiner avseende framtagande av förfrågningsunderlag samt kvalitetssäkring av dessa finns. Under 2025 har 2 avtalscontroller anställts och	 Medium

Risk	Ursprunglig risk för året	Periodens riskanalys	Risikvärdering per tertial
		har som uppgift att kontrollera att fakturor överensstämmer med avtalen. Utvärdering kommer att ske under 2025.	
Svårigheter att rekrytera och behålla kompetent personal	 Hög (12)	Det pågår ett målinriktat arbete för att kunna rekrytera och behålla personal såsom utveckling av rekryterings- och introduktionsprocesserna och arbetsmiljö- och hälsoarbetet. Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare med goda möjligheter att attrahera och rekrytera medarbetare. Nacka kommun har ett starkt arbetsgivarvarumärke. AI-analyser har genomförts på fritextsvar i medarbetarundersökningar som underlag för analys av det som medarbetare särskilt uppskattar hos Nacka som arbetsgivare. Omvärldsspaningen och analyserna ligger till grund för den kommunikationsplattform som håller på att utvecklas för att än mer slagkraftigt kunna kommunicera vad Nacka står för som arbetsgivare och vad vi strävar mot. I fokus i den strategiska kompetensförsörjningen är även satsningar på ledarutveckling, utvecklingssatsningar för medarbetare och fortsatt arbete med employer branding som positionerar Nacka som möjligheternas arbetsgivare där idéer blir verklighet. Ett utökat samarbete med LinkedIn har resulterat i att kommunen får många kvalificerade sökande till de lediga tjänster som annonseras.	 Medium
Avbrott i digitala system	 Medium (9)	Det allmänna omvärldsläget med intensifierade cyberattacker och tydliga konsekvenser för drabbade aktörer ökar fokuset i kommunen på IT-säkerhetsfrågan och kontinuitetsplanering för verksamheter. Vi har under året haft flera leverantörer av tjänster till kommunen som utsatts för attacker som stört de tjänster vi köpt som en del av vår sourcingstrategi. Detta ställer högre krav på vår kontinuitetsplanering och övandet av de rutiner som vi måste aktivera då vi inte har tillgång till de system som vi normalt använder oss av. Stort fokus ligger därför på stöd kring kommunikation och metodstöd kring arbetet med kontinuitetsplaner. Säkerhetsstaben bidrar med resurser och kommunens förvaltningsarbete med stöd i kommunens objektsförvaltningsmodell stärker vår systematiska förmåga att bygga robusta IT-miljöer och kontinuitetsplaner. De produktionsverksamheter som bedriver egen IT-verksamhet vid sidan om de tjänster som kommunen levererar och inte brukar kommunens förvaltningsmodell omfattas inte i sin helhet av de åtgärder som beskrivs ovan utan har själv beslutat att ombesörja sina analyser och skyddsåtgärder utifrån den tekniska inriktning de har valt med hänvisning till konkurrensfriheten.	 Medium
Brister i informationssäkerhet	 Medium (9)	Endast 32 % av Nacka kommuns information är klassade gällande dess skyddsbehov för konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet. Baserade på de riskanalyser som är genomförda är 19 % av riskerna bedömda som kritiska, dock saknar 26 % av riskerna en bedömning av hur allvarliga de bedöms vara. Samtliga system är inte informationsklassade. På grund av endast 32 % av informationen är klassad i kommunen så kan det inte bedömas om det finns riskanalyser och handlingsplaner upprättade för system där brister kan leda till allvarliga konsekvenser. Det finns inte riskanalyser och handlingsplan	 Kritisk

Risk	Ursprunglig risk för året	Periodens riskanalys	Riskvärdering per tertial
		upprättade för samtliga system som bedömts som verksamhetskritiska. Det finns också ett flertal verksamhetssystem som inte är bedömda om de är kritiska eller inte.	
Bristande attestrutiner	 Medium (9)	Stickprovskontroller genomförs för att bland annat säkerställa att delegationsordningen följs och att fakturan innehåller tillräckligt med information. I underlagen till fakturor i systemet förekommer fortfarande brister och kunskapen om regler och delegationer som rör förtäring, representation, konferenser och liknande är inte alltid tillräckliga. Redovisningsenhetens erfarenhet är att arbetet med de här frågorna i samband med införandet av utläggsappen ger en förbättring även för fakturerade kostnader. Resultatet av testerna tar vi med oss och kommer att fortsätta arbeta med uppföljning av och upplysning till strategiska grupper som har mer av den här typen av kostnader.	 Medium
Brister i bemötande och samspel	 Medium (9)	Arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra bemötande i koncernen fortsätter alltjämt. Till grund ligger den obligatoriska utbildningen, Glänsa, som förutom medarbetarna även har kommunens avtalspartners som målgrupp. I bemötandekonceptet ingår löpande fokus på framgångsfaktorer, olika samverkansprojekt, workshops, intervjuer och coaching. Allt i syfte att stärka samspelet i koncernen. I "Välkommen till Nacka"-projektet som ska lanseras är ambitionen att fortsätta profilera Nacka kommun som Sveriges bästa kommun att leva och verka i. Vidare löper samarbete med inköpsenheten och andra enheter vidare med ambition om att upplevelsen med excellent service och bemötande ska prägla alla kontakter med kommunen. Service- och kundbemötandedirektören finns tillgänglig, internt och externt, för kommentarer och önskemål på temat bemötande.	 Medium
Oegentligt nyttjande av kommunens bidragssystem, kundvalssystem och upphandlade tjänster	 Hög (15)	För att hålla ihop kommunens arbete mot välfärdsbrottslighet har det under 2024 arbetats fram en arbetsplan mot välfärdsbrottslighet som är beslutad av Kommunstyrelsen. På daglig basis arbetar verksamheterna med att upptäcka brister hos anordnare likväl hos medborgare som otillbörligen utnyttjar kommunala medel för egen vinning. Under 2025 pågår projektet "En väg in" vars syfte är att samordna, tydliggöra och effektivisera den initiala granskningen och riskbedömningen av samtliga aktörer som ansöker om auktorisation om att leverera tjänster/insatser i Nacka kommuns kundval. Genom att skapa en gemensam process för en samordnad granskning och riskbedömning av ekonomi, företrädare med mer i ansökningsprocessen bedöms ingången till kommunens alla kundval bli både mer rättssäker och likställd när den genomförs på samma sätt oavsett kundval. En samordnad och likriktad process bedöms förenkla för både anordnare och ansvariga verksamheter. Förslag från projektet kommer under 2025 och planeras att vara igång till 2026.	 Hög
Fredstida kris eller höjdberedskap	 Hög (15)	Det löpande beredskapsarbetet pågår med fokus på att etablera en krigsorganisation och ta fram rutin för uppstart av de kommunala trygghetspunkterna. Nyligen har det tecknats ett konsultavtal för att stötta verksamheterna i sitt	 Medium

Risk	Ursprunglig risk för året	Periodens riskanalys	Riskvärdering per tertial
		kontinuitetsarbete för att säkra kommunens samhällsviktiga verksamhet. Den övningsplattform som tidigare redogjorts för är nu framtagen och finns tillgänglig för alla verksamheter. Ytterligare innehåll till denna övningsbank är under framtagning inom området PDV (pågående dödligt våld). Vidare fortsätter arbetet med kommunikation, dels genom att fortsätta skapa medvetenhet om de insatser som har gjorts t.ex. avseende den digitala utbildningen i civil beredskap, dels genom att starta upp en översyn kring hur trygg- och säkerhetsfrågorna synliggörs på bästa sätt på nacka.se.	
Cyberattack eller IT-haveri	 Hög (15)	Vi ser fortsatt intensifierade och ökade antal cyberattacker som en del av den hybridkrigsföring som nu öppet bedrivs mot Sverige och de nordiska länderna. Dock ingen förändring i moduset att slå brett mot alla företag, kommuner och myndigheter, dvs ingen riktad kraft mot Nacka specifikt. Dock intensifierar vi arbetet med att vidta tekniska skyddsåtgärder likväl som att skapa medvetandegörande och kunskapshöjande utbildningar för både medarbetare i kommunen och Nackabor. Arbetet balanserar ständigt mellan risken för att exponera för mycket sårbarhet och kostnaden för skyddsåtgärderna varvid det även är viktigt att arbeta med kontinuitetsplanering och återställningsrutiner. De produktionsverksamheter som bedriver egen IT-verksamhet vid sidan om de tjänster som kommunen levererar och inte brukar kommunens förvaltningsmodell omfattas inte i sin helhet av de åtgärder som beskrivs ovan utan har själv beslutat att ombesörja sina analyser och skyddsåtgärder utifrån den tekniska inriktning de har valt med hänvisning till konkurrensfriheten.	 Hög
Bristande kommunikation	 Hög (12)	Allt kommunikationsarbete i Nacka utgår från styrmodellen och den av fullmäktige beslutade kommunikationsstrategin. Med stöd av en gemensam kommunikationsplattform och prioriterade budskap tas årliga kommunikationsplaner fram för de verksamheter där kommunikationsstaben har uppdrag. Syftet är att bidra till en sammanhållen berättelse om kommunen. För strategiskt viktiga frågor tas särskilda planer fram vid behov. Vid kriser eller särskilda händelser används en fastställd kriskommunikationsplan med tydliga rutiner. Kommunikationsstaben samverkar löpande med SSR, ledningsstaben och kommunledningen.	 Hög
Kommunstyrelsebeslut genomförs ej	 Medium (8)	Uppföljning av politiska beslut görs enligt plan och inga avvikelser har inträffat under tertial 2.	 Medium